

ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ

THE OPERATIONAL LEVEL OF VOCATIONAL TEACHER IN THE THAI-TECH
ASSOCIATED COLLEGE ACCORDING TO THE TEACHER
PROFESSIONAL STANDARD

ภัณฑิรา ประทุมโช *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 189 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ในภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.87$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.56$) และ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ มีดังนี้ ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวม และ รายมาตรฐานแตกต่างกัน ยกเว้นมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกัน

คำสำคัญ : ครูอาชีวศึกษา ระดับการปฏิบัติงาน มาตรฐานวิชาชีพครู

* อาจารย์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ, e-mail : phuntira55@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the operational level of vocational teachers in the Thai-Tech Associated College according to the teacher professional standards and 2) to compare level of the operation of vocational teachers in the Thai-Tech Associated College according to the teacher professional standards, distinguishing based on level of education and teaching experience. The populations in this study were 189 vocational teachers in the Thai-Tech Associated College in the first semester of the 2014 academic year. The research tool in this study was questionnaire. The statistics used for data analysis were descriptive statistics; the frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings show that 1) level of the operation of vocational teachers in the Thai-Tech Associated College according to the teacher professional standards as a whole and each standard was the highest standard. Considering each standard found that the eighth standard, having a good model was the highest mean ($\bar{x} = 4.87$) and the seventh standard, reporting the result of students quality improvement systematically with the lowest mean ($\bar{x} = 4.56$) and 2) the result of comparing level of the operation of vocational teachers in the Thai-Tech Associated College were the vocational teachers in the Thai-Tech Associated College with difference in education have had the level of the operation according to the teacher professional standards as a whole and each standard differently, excepting the second standard judging activities by thinking of the effects on students, the third standard determined to help students develop to their full potential, and ninth standard cooperation with others in educational institutions in a creative meaner, and the vocational teachers in the Thai-Tech Associated College with difference in teaching experience have had the level of the operation according to the teacher professional standards as a whole and each standard differently.

Keywords : Vocational teacher, The operational level, Professional standard

บทนำ

คุณภาพของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา การศึกษาเป็นหัวใจในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

สนธิรัก เทพเรณู และคณะ (2548) ได้แสดงทัศนคติที่เป็นการแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างการศึกษา สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนกับบทบาทของครูไว้ดังนี้ “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทความชำนาญ และประสบการณ์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนของครูบังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ” นอกจากนี้กระแสการปฏิรูปการศึกษา เป็นผลให้ครูต้องเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนโดยมุ่งเน้นให้เด็กคิดเป็น นั่นคือ ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับการถ่ายทอดมาเป็นผู้เรียนรู้ ซึ่งสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2551) ได้สรุปไว้ดังนี้คือ ประการแรกเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้คนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารและเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีประโยชน์อย่างสูงสุด กับตนเองมากขึ้น ประการที่สองเกิดจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์หรือฐานคิด จากผู้เรียนที่ต้องพึ่งพาความรู้จากครูหรือการสอนของครู มาเป็นผู้เรียนต้องใช้ความสามารถในการคิด การวิเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เรียนรู้จากความรู้ที่ตนเองเป็นผู้ผลิต และประการสุดท้ายเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) คือ กระแสการทำประเทศให้เป็นสากล ซึ่งคนไทยต้องมีความสามารถในการพึ่งตนเองมากขึ้น

จากรายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ. 2542-2547 ของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา คือ การปล่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติเองอาจทำให้เกิดอันตราย เนื่องจากการเรียนในสายอาชีพจะเน้นการปฏิบัติหากครูผู้สอนไม่แนะนำอย่างใกล้ชิด อาจทำให้เสียเวลาและอาจเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดรายวิชา เนื่องจากครูผู้สอนไม่ศึกษาความต้องการของผู้เรียน การบริหารจัดการเรียนการสอนด้านการวางแผนงาน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ขาดแผนการจัดการเรียนรู้และโครงการสอนที่เป็นมาตรฐาน ด้านการดำเนินการสอนพบว่า ขาดความเข้าใจในเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การใช้สื่อประกอบการสอนที่หลากหลายรูปแบบ การวัดประเมินผลตามสภาพจริง การทำแฟ้มสะสมงาน ด้านการนิเทศการสอน

เนื่องจากอาชีวศึกษามีความหลากหลายในวิชาชีพ ความชำนาญ ความรู้เฉพาะสาขาทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหาการจัดการศึกษานีเทศกให้ครบตามสาขาและเพียงพอ นอกจากนี้กระแส การปฏิรูปการศึกษาเป็นผลให้ครูต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น นั้นคือ ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียน จากผู้รับการถ่ายทอดมาเป็นผู้เรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

จะเห็นได้ว่าครูมีบทบาทและอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งครูอาชีวศึกษาจะต้องมีสมรรถนะที่แตกต่างกับครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก จะต้องมีความรู้ความสามารถในการสอนให้ประสบผลสำเร็จทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติในวิชาชีพที่ จะสอนนั้นด้วย เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการออกไปประกอบวิชาชีพ ครูอาชีวศึกษายังจะต้อง รับผิดชอบฝึกอบรมบ่มนิสัย ถ่ายทอดเทคนิควิธีการดำรงตนอยู่ในอาชีพอย่างมีความรับผิดชอบต่อ สังคมและจะต้องเป็นผู้อดทน พร่ำสอนซ้ำแล้วซ้ำอีก พร้อมใส่ความรู้เพื่อเข้าสู่อาชีพ โดยลักษณะและ ภาระงานแล้วครูอาชีวศึกษาเป็นวิชาชีพที่ต้องมีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ถือปฏิบัติในส่วนของความ เป็นครู นั่นคือครูอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด

ในการนี้ คุรุสภาในฐานะเป็นองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้ตระหนักและมองเห็น ความสำคัญในการยกฐานะมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาให้สูงขึ้น อันจะเป็นผลต่อผู้รับบริการทาง การศึกษาที่จะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งจะทำให้วิชาชีพและผู้ ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้รับความเชื่อถือ ศรัทธา มีเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคม โดยเฉพาะ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ 12 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 3) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 4) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผล ถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ 8) มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษา อย่างสร้างสรรค์ 10) มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน ทุกสถานการณ์ (คุรุสภา, 2556) ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้ง 12 ข้อ เป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการประกอบอาชีพครูและครูใช้เป็นเกณฑ์ในการ ปฏิบัติงานเพื่อเป็นหลักประกันได้ว่าผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคมมีความเชื่อมั่นต่อการประกอบอาชีพ ครูว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการตามมาตรฐานการเรียนการสอนอย่างมีมาตรฐานและคุณภาพ ดังนั้น ถ้าครูปฏิบัติงานดี การจัดการเรียนการสอนก็จะดีมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 9 และมาตรา 49 มติคณะกรรมการคุรุสภา โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เนื่องจาก มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติ ปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการและสังคม อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้สามารถ นำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพขั้นสูง และได้รับการยกย่องจากสังคม (คุรุสภา, 2556)

จากความสำคัญดังกล่าวมา ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพครู เพราะเหตุว่าครูเป็นเช่นไรคุณภาพของผู้เรียนก็จะเป็นเช่นนั้น จึงเห็นว่าการเร่งรัดมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น ควรมี การศึกษาสภาพปัญหา การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูว่ามีปัญหามาตรฐานในด้านใด และ ปัญหาใดรุนแรงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน การตัดสินใจในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน ในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และยังเป็นแนวทางในการวางนโยบาย ปรับปรุง และพัฒนาครู เพิ่มคุณภาพของครูในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ในอันที่จะส่งผล สู่การพัฒนา คุณภาพการศึกษา พัฒนาวิชาชีพครูให้มีความมั่นคง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของ สังคม ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแก่ผู้เรียน รวมทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับ การประเมินจากทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน

วิธีการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 189 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด (วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ, 2557ข)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ประกอบด้วยมาตรฐานการปฏิบัติงาน 12 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน 3) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 4) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ 8) มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จำนวน 140 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ
2. การกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและตามตัวแปรที่ศึกษา

3. สร้างข้อคำถามฉบับร่างตามขอบเขตที่กำหนดในเรื่องระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครุอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ (สุดา ดวงเทพ, 2547) เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครุอาชีวศึกษา

4. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์และเหมาะสมต่อไป

5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของข้อความและความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้เกณฑ์ 2 ข้อ ต่อไปนี้ 1) เป็นผู้มีความรู้ระดับปริญญาโทขึ้นไป และ 2) มีความเชี่ยวชาญในด้านการวิจัยหรือเป็นครูอย่างน้อย 5 ปี เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน คือ ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อความตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (สุวิมล ติรภานันท์, 2550) พบว่า ได้ค่าดัชนี IOC เท่ากับ 1.0 จำนวน 126 ข้อ ค่าดัชนี IOC เท่ากับ 0.8 จำนวน 5 ข้อ และค่าดัชนี IOC เท่ากับ 0.6 จำนวน 9 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เสนอไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยในเครือข่ายไทย-เทศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัย ในเครือข่ายไทย-เทศ ช่วยจัดส่งแบบสอบถามให้ครูวิทยาลัยในเครือข่ายไทย-เทศ

3. ผู้วิจัยกำหนดรหัสในแบบสอบถามเพื่อความสะดวกในการติดตามแบบสอบถามคืน

4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับคืน 2 วิธี คือ 1) ส่งแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเอง 2) ส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ โดยสอดซองติดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว คืนให้ผู้วิจัยและนัดส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ทั้ง 2 วิธี

5. ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามทางโทรศัพท์ครั้งที่ 1 หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 10 วัน ครั้งที่ 2 หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 3 สัปดาห์ ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามหาย ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่พร้อมทั้งนัดหมายการรับแบบสอบถามคืนตามข้อ 4

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ก่อนการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 189 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentile)
2. ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค ประกอบด้วยมาตรฐานการปฏิบัติงาน 12 มาตรฐาน โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน โดยการเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค มีดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค ในภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และมาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เทคโนโลยี-ภาค ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า

- 1) มาตรฐานที่แตกต่างกัน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรม

การเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

2) ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่าครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกันตามรายมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

และมาตรฐาน ที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทตามมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอน ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

นอกจากนี้ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูน้อยกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท ตามรายมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

และมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 189)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน		ปริญญาตรี	ปริญญาโท
		ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
มาตรฐานที่ 1	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	4.59	4.61
มาตรฐานที่ 2	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน	4.82	4.82
มาตรฐานที่ 3	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	4.62	4.62
มาตรฐานที่ 4	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	4.83	4.77
มาตรฐานที่ 5	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.72	4.67
มาตรฐานที่ 6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	4.71	4.69
มาตรฐานที่ 7	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.57	4.49
มาตรฐานที่ 8	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.88	4.85
มาตรฐานที่ 9	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.75	4.75
มาตรฐานที่ 10	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	4.73	4.76
มาตรฐานที่ 11	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	4.66	4.56
มาตรฐานที่ 12	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	4.79	4.76
ภาพรวม		4.72	4.70

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่าครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 1 ปี 1-5 ปี มากกว่า 5-10 ปี และมากกว่า 15-20 ปี เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า

1) ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 1 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่นใน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

2) ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10-15 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น

3) ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 15-20 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น

4) ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์และมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น

5) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 1 ปี และ 1-5 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น

และ 6) ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี และมากกว่า 10-15 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามประสบการณ์การสอน (n = 189)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน		ประสบการณ์การสอน					
		ต่ำกว่า 1 ปี	1-5 ปี	มากกว่า 5-10 ปี	มากกว่า 10-15 ปี	มากกว่า 15-20 ปี	มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป
มาตรฐานที่ 1	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ	4.61	4.57	4.59	4.63	4.62	4.61
มาตรฐานที่ 2	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับ ผู้เรียน	4.80	4.81	4.83	4.81	4.79	4.93
มาตรฐานที่ 3	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพ	4.69	4.62	4.59	4.61	4.66	4.68
มาตรฐานที่ 4	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถ ปฏิบัติได้เกิดผลจริง	4.77	4.83	4.84	4.79	4.87	4.80
มาตรฐานที่ 5	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.68	4.72	4.71	4.75	4.69	4.73
มาตรฐานที่ 6	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน	4.74	4.74	4.72	4.70	4.59	4.61
มาตรฐานที่ 7	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.54	4.57	4.56	4.57	4.51	4.53
มาตรฐานที่ 8	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน	4.83	4.89	4.87	4.88	4.88	4.91
มาตรฐานที่ 9	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษา อย่างสร้างสรรค์	4.77	4.75	4.72	4.78	4.75	4.86
มาตรฐานที่ 10	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชน อย่างสร้างสรรค์	4.76	4.75	4.71	4.73	4.71	4.79
มาตรฐานที่ 11	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ในการพัฒนา	4.72	4.65	4.63	4.68	4.65	4.77
มาตรฐานที่ 12	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในทุกสถานการณ์	4.82	4.81	4.75	4.80	4.76	4.76
ภาพรวม		4.73	4.73	4.71	4.73	4.71	4.75

การอภิปรายผลและสรุป

จากผลการวิจัยเรื่องระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ผลการวิจัย พบว่าการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ในภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) ที่โรงเรียนต้องจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ทำให้ครูต้องพัฒนาตนเองในเรื่องการจัดการเรียนการสอนตลอดเวลา ในขณะเดียวกันกระแสแห่งการปฏิรูปการศึกษา ทำให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนต้องมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูต้องเปลี่ยนวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โรงเรียนต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอมอร์ ดวงจันทร์โชติ (2555) ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอน

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท อาจเป็นเพราะครูในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่าครูระดับการศึกษาปริญญาโท ในการพัฒนาการเรียนการสอนมีการวางแผน จัดให้มีโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพในเรื่องต่าง ๆ เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ อบรมเทคนิคการทำสื่อการสอนและมีการประเมินการอบรมสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองในการที่จะนำความรู้ความสามารถมาพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ, 2557ก) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอมอร์ ดวงจันทร์โชติ (2555) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมีการ

ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สนธยา พิมพ์พันธ์ (2555) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า ครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เขต ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันในมาตรฐานต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

และมาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

การไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูตระหนักในหน้าที่และปฏิบัติตนตามบทบาทของความเป็นครู เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ร่วมมือกันในการอบรมสั่งสอนศิษย์ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอมอร ดวงจันทร์โชติ (2555) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี-ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู และวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เขต จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่าครูอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเครือข่าย-เขต ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนอื่น อาจเป็นเพราะระยะเวลาในการทำงานหรือประสบการณ์การสอนเป็นปัจจัยสำคัญ และเป็นปัจจัยที่ช่วยให้งานสำเร็จลงไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่าย-เขต ที่มีประสบการณ์การสอนมาก จะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสอนและเคยได้รับหรือรับตำแหน่งหัวหน้า มีการทำงานและความรับผิดชอบสูง สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นส่วนช่วยให้การทำงานในด้านอื่น ๆ ประสบผลสำเร็จตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศ นัยประยูร (2549) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าประสบการณ์ย่อมก่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ทักษะคนดี น้ำใจทุกคนได้รับประสบการณ์ไม่เท่าเทียมกัน ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าจะเรียนรู้และปฏิบัติงานได้เป็นผลสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินนารี ชมจินดา (2552) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์

การสอนน้อยและปานกลาง เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10-15 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่น ในมาตรฐานต่าง ๆ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

และ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

การที่ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10-15 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มอื่นตามมาตรฐานข้างต้น อาจเป็นเพราะจากประสบการณ์การสอนที่มากกว่า 10 ปี ได้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายเพื่อให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้วยประสบการณ์การสอน การเข้าร่วมอบรมสามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีเทคนิคและนวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับนโยบายคุณภาพและพันธกิจด้านการเรียนการสอน 7 ประการ (วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ, 2557ก) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญรัตน์ พงศ์ศิลปะชัยพร (2548) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 10-19 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนอื่น และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินนารี ชมจินดา (2552) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปี ขึ้นไป มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนอื่น ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 1 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนอื่น อาจเป็นเพราะกำลังเข้ามำทำงานหรือเรียนจบสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษา มาใช้ในการทำงานทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการสอนซึ่งเป็นหัวใจหลักของอาชีพครู จึงทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อเป็นการแสดงถึงศักยภาพและความสามารถของตนที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ซึ่งผลการปฏิบัติงานนั้น ก็เป็นตัวสะท้อนในการประเมินการปฏิบัติงานและการบรรจุเป็นครูประจำ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ยศ นัยประยูร (2549) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก และ ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์

การสอนอื่น อาจเป็นเพราะกำลังเข้ามาทำงานหรือเรียนจบสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ในการทำงานทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการสอนซึ่งเป็นหัวใจหลักของอาชีพครู จึงทำให้มีความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อเป็นการแสดงถึงศักยภาพและความสามารถของตนที่มีอยู่อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินนารี ชมจินดา (2552) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยศ นัยประยูร (2549) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 5 ปี มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนอื่น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

จากผลการวิจัย ภาพรวมระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารควรจัดอบรมการจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยวิทยากรผู้มีความรู้ให้ครูได้ปฏิบัติได้จริง การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนก็จะมีระบบและคุณภาพน่าเชื่อถือ มีแบบรายงานที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้ครูสะดวกและเป็นรูปแบบเดียวกัน นำผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มาจัดทำวิจัยในชั้นเรียนแล้วรายงานให้ผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียนทราบ ครูควรนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป การจัดทำข้อมูลควรจัดทำทุกรายวิชา โดยนำเทคโนโลยีและเทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินการ หลังการเรียนการสอนควรมีการรายงานผลคุณภาพผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้วยการนำบรรจุเข้าวาระการประชุมประจำเดือนทุกเดือนและมีการกำกับติดตามโดยหัวหน้าสาขาวิชาและรายงานผลต่อผู้บริหารต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู และมีการศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของครู
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมครูต้นแบบในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
3. ควรศึกษาความต้องการของครูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

4. การศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูกับความพึงพอใจที่มีต่อผู้บริหารวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- คุรุสภา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556*. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2556, จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/>
- จิณารีย์ ชมจินดา. (2552). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ธัญญรัตน์ ฟุ้งศิลปชัยพร. (2548). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- ยศ นัยประยูร. (2549). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียนอาชีวะเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ. (2557ก). *บริบทวิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ*. สืบค้น 9 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.thai-tech.ac.th/TBC.html>
- วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ. (2557ข). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2557 วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเครือข่ายไทย-เทศ.
- วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยบริหารธุรกิจ. (2557). *TBC HANDBOOK 2014*. กรุงเทพฯ: สุพีเรียร์นั้ตั้งเข้าส์.
- ศิริกาญจน์ โกสมุทร. (2551). *สอนให้เด็กคิดเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เกรทอินดูเคชั่น.
- สนธยา พิมพ์พันธ์. (2555). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- สนธิรัก เทพเรณู, รังสรรค์ บุษยะมา และศรีมงคล เทพเรณู. (2548). *การศึกษาผลการทำงานวิชาการอาจารย์ 3 ที่มีต่อคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). รายงานวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตั้งแต่พ.ศ. 2542-2547 (ฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- สุดา ต้วเทพ. (2547). การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานของครูอาชีวศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง).
- สุวิมล ทิรภานันท์. (2550). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร ดวงจันทร์โชติ. (2555). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).